

1826
2026

Dos-cents anys
Vedruna

JOSEP PEDRALS

Fer comunitat

Poema per a les escoles Vedruna

El poema “Oda a Catalunya” d’Armand Obiols (Joan Prat, el qui fou parella de Mercè Rodoreda) comença amb uns versos molt estranys on es pregunta què li espera al país després de la fosca nit del Franquisme, quina llum nova l’il·luminarà, quina albada afortunada arribarà.

Però s’ho pregunta
com si n’hi hagués més, de nits,
com si tot s’apagués sovint,
però fos una nit plena d’estrelles disperses,
plena de l’esperança de llum
distribuïda pel cel i la fosca.

Ho diu amb una aposició fantàstica
que serveix per especificar com són les nits:

“Quines albes al fons fabulós de tes nits,
cledes altes d’estels sense vedruna...”

Fixeu-vos la imatge que utilitza
per definir les nits:
“Cledes altes d’estels sense vedruna”!!!

Com si els estels pasturessin com bestiar
per un tancat (el cel nocturn)
però que no té fites concretes.

Perquè, amics, resulta que la paraula “vedruna”,
més enllà de ser el cognom de santa Joaquina
i, per consegüent, el nom de totes les escoles
hereves del seu mestratge,
té un significat relativament pràctic.

Una vedruna és, segons el diccionari,
un amuntegament de pedres
fet per la mà de l’home,
més o menys ben format,
que serveix per a delimitar una superfície
(un camp, una finca, un terreny),
per assenyalar un camí (una fita)
o un terme
(un pedró, una pedra termenera).

Una Vedruna és un munt de pedres.
Una Vedruna és un munt de pedres.
Una Vedruna és un munt de pedres.

Vol dir, doncs, que la Vedruna
és un cúmulo de pedrotas,
una pila que s’enfila
per marcar algun lloc concret,
sobretot allà on els límits
són més vagues, són menys clars.

La Vedruna són les pedres
enfilant-se com castells
(castellers de pedra seca)
per donar-nos un missatge.

Perquè cada pedra, sola,
no diu res més enllà d’ella,
però quan es fan vedruna
passen a significar,
transcendeixen el ser pedra
per tornar-se una altra cosa.
Si no es vinculen, no diuen,
no s’ajuden a anar enllà.

1826
2026

Dos-cents anys
Vedruna

JOSEP PEDRALS

Fer comunitat
Poema per a les escoles Vedruna

Els vincles les fortifiquen,
les aixequen més amunt,
i buscant el cel, l'altura,
destaquen i es veuen bé.

Dius: "Aquí hi ha una vedruna!"
i és allà perquè en són molts
ajudant-se els uns als altres,
fent-se xarxa que arreplega
tots els angles i els cantells,
que s'adapten i s'ajusten
i s'erigeixen vedruna
per donar-nos un senyal.

Per donar-nos, quin senyal?
Doncs el fet mateix de ser
un conjunt que s'agermana,
un grup divers però unit
que s'ajuda i que hi treballa,
que fa el món un xic millor,
més serè i més agradable,
més segur i més protector.
Fins i tot més saludable,
més repensat entre tots.

És així que es fa el comú,
EL COMÚ,
allò que és de tots alhora.

Fixeu-vos al lloc que ens du
per l'arrel etimològica:
el prefix "co-" vol dir "junts"
i "munus", "servei" o "càrrec";
per tant, això del "comú"
vol dir "compartir les tasques".

I així, la comunitat
és l'art d'actuar plegats,
d'anar tots a la vegada
cap a unànimes bondats.
La comunitat!

No és Vedruna d'una en una
sinó fent comunitat,
que les pedres quan s'agrupen
poden construir una llar.

